

Sjuttonde söndagen i Treenighetstid

Frigörelsen ur förgänglighetens träldom – Änkans son i Nains söndag

1 Kung. 17:17-24; Ef. 3:14-21; Luk. 7:11-17; Ps. 86:12-13, 16-17

I Guds; Faderns och Sonens och den Helige Andes namn.

”Ge mig din son” säger profeten Elia till änkan i söndagens gammaltestamentliga text. ”Ge mig din son!” Han lyfter sedan upp pojken; ja, han bär honom upp en våning där han ber Herren om förbarmande med kvinnan och han ber till Herren Gud att själen skall återvända till pojken.

I Evangeliet möts vi sedan av en bår som bärs ut genom stadsporten och av de människor som följer den döde pojkens mor. Jesus går fram till dem och förbarmar sig över kvinnan, också hon änka. Han säger till henne, med orden ”gråt inte”, att överlämna i Guds händer det som sker. Han lägger sina händer på båren och uttalar: ”unge man, stå upp!” Pojken reser sig och överlämnas igen till sin mor.

Vi läser i 1. Kungaboken hur ”Herren hörde Elias röst, och pojkens själ kom tillbaka in i honom, och han fick liv igen.” Och i Evangeliet berättas att pojken inte bara reser sig utan hur den som var död ”sätter sig upp och börjar tala”.

Det är inte samma barn. Det är två olika pojkar vi hör talas om. Men liksom förra söndagen, då vi, för att begripa, satte hela mänskligheten i de sjöovärdiga båtarna som korsar Medelhavet, så kan vi förstå oss själva i barnet som kvävs av det förgängligas slaveri.

Döden kvävde och i det tillståndet förmåddes ingenting. Men de fick livet åter, lämnades tillbaka med ny ande till nytt liv och började tala.

Vi ser oss själva också i liknelsen om den barmhärtige samariten¹: det är vi som ligger utslagna, bestulna och bedrövade i diket. Och det är vi som nu ligger på båren vid Nains stadsport, döda; utan ande; oförmögna att handla och tala.

¹ Luk 10:30-35

Jesus Kristus, han som lyfter oss upp från diket; upprättar oss; Han vars hand räcks oss i rangliga flyktbåtar, säger till världens alla mödrar: Ge mig era söner! Ge mig alla odöpta. Jag skall ge dem upprättelse och evigt liv.

Systrar och bröder i Kristus! Vi ser idag kaos i världen. Och vi ser såväl handlingsförlamning som likaledes kaotiska försök att ställa tillrätta och hjälpa. Vi ser individer, organisationer och stater som tävlar om att vara de mest goda och utgivande.

Men vad vi egentligen bevittnar är hur rädslan breder ut sig; hur ångesten tar livtag på tillvaron. Och rädsla föder ännu mera kaos. Vi kommer – sanna mina ord! – att uppleva ännu mycket mer tumult och obehag om vi inte först betvingar rädslan; den rädsla som är produkten av en brist; brist på tro och därmed förnekelse av Anden. Och bristen på livets Ande, denna tomhet, är likvärdig med allt det ändligas slaveri: död.

Detta är allvarligt. Vår Herre säger själv att människan skall få förlåtelse för all synd och hädelse. Men blasfemi – hån, förakt och förtal – mot Anden skall inte förlåtas, vare sig i den här tidsåldern eller i den kommande.²

För i och med att människan tar avstånd från; förnekar Helig Ande tror hon sig veta bättre själv. Genom att bemöta Gud Ande med förakt, ställer hon sig i total opposition mot Treenig Gud. Denna attityd är en ovilja att göra bättring och att följa Guds vilja. Genom att avvisa Helig Ande så förkastar man samtidigt Guds erbjudande om evigt liv och så länge man har den attityden finns heller inget utrymme för ånger och omvändelse.

Jag hör, från förra söndagen, hur vår Herre, Kristus Jesus, ropar: ”Så lite ni tror!”
Är det verkligen jag där på båren vid Nains stadsport: tom på liv; oförmögen till kärleksfull handling och att tala och vittna om Sanningens Ande?

Det är, som man säger, skarpt läge nu. Det räcker inte att vi delar förskräckliga bilder eller förfasar oss i sociala medier. Det räcker inte att vi, nyss uppstigna från yogamattan, betalar en get, skaffar ett fadderbarn eller skänker pengar på månadsbasis. Detta är i sig kortsiktiga och materialistiska handlingar. Dödens humanism räcker inte. Vi måste komma åt rädslan. Vad som krävs är livets Ande i var och en av oss.

Arma människa, vart tar du vägen med din rädsla när kaoset tränger sig på? Hur måtte du inte ducka i avsaknad av fast grund för att inte själv uppslukas av tomheten. Vilka irrläror blir du inte tvingad att ta till dig för att kunna hålla den glättiga fasaden? Vems ärenden är det du går?

Är det verkligen jag som ligger där? Är det verkligen mitt liv här i detta kaos?

Det handlar inte om ett fiktivt liv, inte om ett liv på pappret. Det är inte fråga om ett teoretiskt utan ett alldeles riktigt liv. Och du är satt att förvalta det; att välja Ande och bort rädsla. När jag förstår och tar till mig att det är en fråga om att välja liv eller död och väljer livets grund, då - och först då - kan jag också hjälpa andra.

² Matt 12:31-32

Gråt inte, sade Herren till änkan. Nej, det räcker sannerligen inte att gråta över kaoset. Gråt inte över tillståndet i världen. Gråt i stället över dig själv; över dina egna tillkortakommanden. Överlämna dig själv i Guds händer och låt den Helige Ande, som du smordes med i dopet, verka i dig.

”Därför”, säger den helige aposteln Paulus, ”böjer jag mina knän för Fadern, [...] Jag ber att han i sin härlighets rikedom skall ge kraft och styrka åt er inre människa genom sin Ande, och att Kristus genom tron skall bo i era hjärtan och ni skall bli rotade och grundade i kärleken.” Då först kan vi, orädda, också göra allt vad vår Herre lägger för oss. Då är talet och gärningarna sprungna ur något solitt och inte ur fåfånga. Då skall vi, skriver aposteln vidare, ”tillsammans med alla de heliga kunna förstå bredden och längden och höjden och djupet och lära känna Kristi kärlek, som går långt utöver vad någon kan förstå. Så skall ni bli helt uppfyllda av all Guds fullhet. Han som förmår göra långt mer än allt vi ber om eller tänker, genom den kraft som mäktigt verkar i oss.”³

Ja, det är jag som ligger där. Det är jag som behöver den handen som drar mig upp ur diket. Till min mor sade Jesus Kristus: Ge mig din son! Och jag blev hans i dopet. Ändå behöver jag, dag för dag, höra de orden: ”Res dig!” Varje dag måste jag vända tillbaka till Sanningen. Det är att leva i Kristus.

”Jag är uppståndelsen och livet, säger Herren. Den som lever och tror på mig ska aldrig någonsin dö.”⁴

Tro! Och var inte rädd!

³ Ef. 3:14-21

⁴ Joh 11:25, 26